

I. etapa rozvoje PVT Brno – 1966 až 1969

Základní charakteristikou rozvoje pro Podnik výpočetní techniky, jihomoravský závod Brno počátkem druhé poloviny šedesátých let byla snaha vybavit jednotlivá střediska prvními dostupnými počítači.

Pokus o získání počítače SEA byl popsán v článku, který zpracoval Ing. Brlica. V roce 1966 získalo vedení PVT samostatné prostory v tehdy rozvíjejícím se sídlišti Lesná a o rok později byl instalován a postupně uveden do provozu v samostatně zřízeném dalším výpočetním středisku počítač sovětské výroby MINSK 22. V relativně velmi krátké době získalo vedení závodu několik velmi kvalitních programátorů a potřebný počet inženýrů, techniků i operátorů. Díky výraznému zájmu řady podniků a organizací byl počítač Minsk 22 během dalšího roku využíván již na plné dvě směny. Především tyto zkušenosti ještě více podpořili snahu instalovat další dostupnou výpočetní techniku.

Vedení závodu získalo velmi účinné kontakty s konstrukcí a výrobou nového počítačového systému v Závodech průmyslové automatizace, národní podnik Praha, (dále jen ZPA) a se souhlasem příslušného závodu se podařilo umístit několik inženýrů a postupně i programátorů přímo na jeho pracovištích v Praze. V tomto období, tedy v roce 1968 už první počítače s označením ZPA 600 byly v provozu (z toho jeden ve Vojenské Akademii Antonína Zápotockého v Brně) a díky výše uvedené spolupráci bylo předběžně dohodnuto dodat další vyrobený počítač Podniku výpočetní techniky, výhradně závodu Brno.

Zdánlivě nepravděpodobné se stalo skutkem. Do dokončující se investiční výstavby nového areálu pro PVT, závod Brno na ulici Veveří 102-104 a díky pochopení realizátora stavby se podařilo dodat a umístit nový počítač ZPA 600 v březnu 1969.

Do této etapy rozvoje patří zařadit i konkrétní instalaci novější výpočetní techniky jako náhradu dosluhující (a logicky nemoderní) velkou mechanizaci ve výpočetních střediscích Holešov, Uherské Hradiště a Hodonín. I v těchto místech byla postupně zahájena investiční výstavba nových odpovídajících prostor pro nasazení dostupné

moderní výpočetní techniky. (Občas použitý výraz „dostupné..“ je snaha odlišit, jaká byla možnost v resortu statistiky). Skutečně byly pořízeny a nasazeny dostupné počítače rovněž Československé výroby ARITMA 100, které byly pro postupný převod zakázkové náplně z velké mechanizace vhodné, lépe řečeno postačující.

V Červnu 1969, po převzetí postavené a dokončené výstavby nového moderního areálu na ulici Veveří byla během několika dnů přemístěna veškerá technika, zařízení a vybavení výpočetního střediska ze Šilingrova náměstí, následně byl přemístěn počítač MINSK 22 a celé výpočetní středisko z Lesné. Počítač ZPA 600 a celé technické i personální vybavení bylo (jak uvedeno výše) v nové budově již umístěno.

Vzhledem k věcnému obsahu historických skutečností tohoto příspěvku nelze podrobněji uvádět doslova nezměrné úsilí, které vynaložil ředitel závodu Alois Klinera, jeho přímí zástupci, vedoucí tehdejších výpočetních středisek a někteří špičkoví programátoři nebo inženýři a technici výpočetních systémů. Rovněž je podle mého názoru nadbytečné popsat některé pracovní a personální problémy, které vznikly po odchodu několika v té době výborných programátorů do zahraničí v souvislosti s událostmi roku 1968. Je skutečností, že koncentrací veškeré disponibilní výpočetní techniky, všech pracovníků a všech pracovišť včetně ředitelství závodu do jednoho velkého moderního investičního prostoru byla ukončena významná první etapa rozvoje Podniku výpočetní techniky, jihomoravský závod Brno.

Ladislav Raul, prosinec 2017